

KMTK
Kansallinen
maastotietokanta

Kansallinen maastotietokanta KMTK

Maasto

Käsitemalli

Sisällys

1. Maasto-kohdeluokkien rakenne	4
2. Maasto-teeman kohdeluettelo	4
3. Kohdeluokat	6
3.1. Rakennusten alue - tätä muokataan vielä erillisprojektissa	6
3.2. Autoliikennealue	6
3.3. Satama-alue	8
3.4. Lentoliikennealue	8
3.5. Varastoalue	9
3.6. Maa-aineksen ottoalue	9
3.7. Täytemaa	10
3.8. Louhos	10
3.9. Jätteenkäsittelyalue	11
3.10. Tori	11
3.11. Hautausmaa	11
3.12. Puisto	12
3.13. Urheilu- ja virkistyspaikka	12
3.14. Maatalousmaa	14
3.15. Niitty	15
3.16. Metsä	15
3.17. Varvikko	16
3.18. Ruovikko	17
3.19. Hietikko	17
3.20. Kallio	18
3.21. Kivikko	18
3.22. Louhikko	19
3.23. Soistuma	19
3.24. Suo	20
3.25. Jyrkäne	20
3.26. Irtomaaluiska	21
3.27. Kalliohalkeama	21
3.28. Kivi	22
3.29. Kahlaamo	22
3.30. Suojänne	23
3.31. Maasto POI	24

1. Maasto-kohdeluokkien rakenne

Maasto-kohdeluokkien rakenne noudattaa yleistä KMTK-kohdeluokan rakennetta, joka on kuvattu dokumentissa **KMTK-yhteiset ominaisuustiedot**. Tässä dokumentissa ei toisteta näitä tietoja.

2. Maasto-teeman kohdeluettelo

Maasto-kohderyhmään kuuluu maankäyttöä ja -peittoa sekä luonnon yksityiskohtia kuvaavia kohdeluokkia (Taulukko 1 ja Kuva 1).

Taulukko 1. Maasto-kohderyhmän kohdeluokat. A=alue, V=viiva, P=piste, pp=pistejoukko (monta pistettä).

Maankäyttö			Maaston yksityiskohdat		
1	Rakennusten alue	A	25	Jyrkänne	V
2	Autoliikennealue	A	26	Irtomaaluiska	V
3	Satama-alue	A	27	Kalliohalkeama	V
4	Lentoliikennealue	A	28	Kivi	P
5	Varastoalue	A	29	Kahlaamo	P
6	Maa-aineksen ottoalue	A	30	Suojänne	V
7	Täytemaa	A	31	Maasto POI	PVA
8	Louhos	A			
9	Jätteenkäsittelyalue	A			
10	Tori	A			
11	Hautausmaa	A			
12	Puisto	A			
13	Urheilu- ja virkistyspaikka	PA			
14	Maatalousmaa	A			
	Maanpeitto				
15	Niitty	A			
16	Metsä	A			
17	Varvikko	A			
18	Ruovikko	pp			
19	Hietikko	A			
20	Kallio	PA			
21	Kivikko	A			
22	Louhikko	pp			
23	Soistuma	A			
24	Suo	A			

Maanpeittoa kuvaavat vesistökohteet ovat teemassa Hydrografia.

Kuva 1. Maasto-kohderyhmän kohdeluokat.

MAANKÄYTTÖ		MAANPEITTO	MAASTON YKSITYISKOHDAT
☐ rakennusten alue	☐ tori	☐ niitty	☐ jyrkänne
☐ autoliikennealue	☐ hautausmaa	☐ metsä	☐ irtomaaluiska
☐ satama-alue	☐ puisto	☐ varvikko	☐ kalliohalkeama
☐ lentoliikennealue	☐ urh.- ja virk.paikka ☐	☐ ruovikko ☐	☐ kivi ☐
☐ varastoalue	☐ maatalousmaa	☐ hietikko	☐ kahlaamo ☐
☐ maa-aineksen ottoalue		☐ kallio ☐	☐ suojänne
☐ täytemaa		☐ kivikko	☐ maastoPOI ☐
☐ louhos		☐ louhikko ☐	
☐ jätteenkäsittelyalue		☐ soistuma	
		☐ suo	

3. Kohdeluokat

3.1. Rakennusten alue - tätä muokataan vielä erillisprojektissa

Taulukko 2. Kohdeluokka Rakennusten alue

Määritelmä
Alue, jolla on tiheästi rakennuksia.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on *** m ² (*, * ha).
Erilliset ominaisuustiedot
Luokka: kts. Taulukko 3. Rakennusten alue -luokitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Alue muodostetaan laskennallisesti olemassa olevista muista tiedoista.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 3. Rakennusten alue -luokitus

Luokka	Määritelmä
Pientaloalue	?
Kerrostaloalue	?
Julkisten rakennusten alue	?
Teollisten rakennusten alue	?

3.2. Autoliikennealue

Taulukko 4. Kohdeluokka Autoliikennealue

Määritelmä
Autoliikenteen käyttämä erityisalue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha).
Taajan asutuksen alueella tallennetaan yllämainittuun vähimmäiskokoon vain yleiset pysäköintialueet. Taloyhtiöiden pysäköintialueita ei tallenneta. Liityntäpysäköintialueet tallennetaan kaikki.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Pysäköintialueet, jotka ovat satama-alueella, tallennetaan kohdeluokkana Satama-alue .
Erilliset ominaisuustiedot
Luokka: kts. Taulukko 5. Autoliikennealueluokitus Päällystetieto: kts. Taulukko 6. Päällysteluokitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 5. Autoliikennealueuokitus

Luokka	Määritelmä
Linja-autoasema	Linja-autoasema on kaupungissa tai taajamassa sijaitseva linja-autoliikenteen, erityisesti kauko- ja pikavuoroliikenteen solmukohta.
Huoltoasema	Huoltoasemalta voi ostaa moottoriajoneuvoihin polttoainetta. Myös sähkö- ja biokaasuautojen latausasemat.
Levähdyspaikka	Tienvarteen rakennettu alue jossa ajoneuvot voivat pysähtyä taukoa varten.
Pysäköintialue	Pysäköintialue eli paikoitusalue on lähes kaikkien julkisten palveluiden ja ei-julkistenkin palveluiden alueella sijaitseva, usein asfalttipäällysteinen ja tavallisesti myös päällysteeseen maalatuilla viivoilla pysäköintiruutuihin jaettu alue, jonne voi pysäköidä autonsa.
Liityntäpysäköintialue	Joukkoliikennepysäkkien yhteydessä oleva pysäköintialue, joka on tarkoitettu ajoneuvon pitkäaikaiseen säilytykseen. Kuljettaja jatkaa matkaa muulla kulkuvälineellä.
Muu	Autoliikennealue, joka ei ole mikään edellisistä.
Ei tiedossa	Käytetään vain väliaikaisesti eri luokitusten yhteensovittamisessa. Tavoite on, että Ei tiedossa -arvo muutetaan muuhun arvoon heti, kun reaali maailman tilannetta vastaava arvo on tiedossa.

Taulukko 6. Päällysteluokitus

Luokka	Määritelmä
Kestopäällyste	Asfaltti- tai öljy-sorapäällysteinen tai sirotepintainen tie on kestopäällystetty. Sirotepinta tarkoittaa päällysteen karhentamista kiviaineksella esimerkiksi urapaikkauksen yhteydessä. Betoni-, mukulakivi-, noppakivi- ja nupukivikadut ovat kestopäällystettyjä.
Päällystämätön	Päällystämätön autotie on sorapäällysteinen tie. Tie, jonka sorapinta on kevyesti sidottu bitumilla, luokitellaan myös päällystämättömäksi.
Sekapäällyste	Alueella on sekaisin kestopäällystettä ja päällystämätöntä.
Ei tiedossa	Käytetään vain väliaikaisesti eri luokitusten yhteensovittamisessa. Tavoite on, että Ei tiedossa -arvo muutetaan muuhun arvoon heti, kun reaali maailman tilannetta vastaava arvo on tiedossa.

3.3. Satama-alue

Taulukko 7. Kohdeluokka Satama-alue

Määritelmä
Tavara- ja autolauttaliikenteen tai kalastusalusten käyttämä vesi- ja maaliikenteen liityntäalue.
Valintakriteerit
Tavarasatamista tallennetaan merkittävimmät Suomen ulkomaanliikenteen satamat (kts. Liikenneviraston tilasto). Autolauttaliikenteen satamista tallennetaan merkittävimmät Suomen ulkomaanliikenteen matkustajasatamat. Kalasatamista tallennetaan ammattikalastajien käytössä olevat.
Satamaliitto: http://www.satamaliitto.fi/fin/organisaatio/jasenet/ Liikennevirasto: https://www.liikennevirasto.fi/julkaisut/tilastojulkaisut
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena. Alue rajataan satamajärjestysdokumentin mukaan silloin, kun sellainen on olemassa. Tyypillisesti ympärillä on aita, koska International Maritime Organization (IMO) -turvasäännöissä määrätään näin ulkomaanliikenteen satamien osalta.
Rajauksessa katso erillisohjetta.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.4. Lentoliikennealue

Taulukko 8. Kohdeluokka Lentoliikennealue

Määritelmä
Lentoliikenteen käyttämä erityisalue.
Valintakriteerit
Kaikki paitsi lentokoneiden varalaskupaikat ja lannoitukseen käytetyt kentät.
Erilliset ominaisuustiedot
Luokka: kts. Taulukko 9. Lentoliikennealueluokitus Päällystetieto: kts. Taulukko 6. Päällysteluokitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena. Jos lentokenttäalueella on helikopterikenttä, helikopterikenttä tallennetaan omana kohteena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 9. Lentoliikennealueluokitus

Luokka	Määritelmä
Kiitotie	Kiitorata tai kiitotie on maalentopaikalle määritetty suorakaiteen muotoinen alue, joka on kunnostettu ilma-alusten laskua ja lentoonlähtöä varten.
Lentokenttäalue	Lentokenttään kuuluva avoin alue.
Helikopterikenttä	Erityisesti helikopterin laskeutumis- ja nousupaikaksi varustettu alue.
Muu lentoliikennealue	Lentokentän asematasot ja yhdystiet.
Ei tiedossa	Käytetään vain väliaikaisesti eri luokitusten yhteensovittamisessa. Tavoite on, että Ei tiedossa -arvo muutetaan muuhun arvoon heti, kun reaali maailman tilannetta vastaava arvo on tiedossa.

3.5. Varastoalue

Taulukko 10. Kohdeluokka Varastoalue

Määritelmä
Pysyvä kaupan ja teollisuuden tai logistiikan varastointiin käyttämä alue.
Valintakriteerit
Tallennetaan sekä maa- että vesialueella olevat varastoalueet. Vähimmäiskoko on 5000 m ² (0,5 ha), taajan asutuksen alueella 10 000 m ² (1 ha).
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Liikenteen ja teollisuuslaitosten alueella sijaitsevat, pääasiassa lastaukseen tai autojen pysäköintiin tarkoitetut alueet tallennetaan kohdeluokkana Autoliikennealue .
Maa-aineksen ottoalueen sisällä sijaitsevia, maa- tai kiviaineksen varastointiin käytettyjä alueita ei yleensä tallenneta varastoalueena vaan sisällytetään kohdeluokkaan Maa-aineksen ottoalue . Poikkeuksen muodostaa turpeen varastointiin tarkoitetut asfaltoidut alueet, jotka tallennetaan kohdeluokkana Varastoalue .
Täytemaita ei tallenneta varastoalueena vaan kohdeluokkana Täytemaa-alue .
Erilliset ominaisuustiedot
Päällystetieto: kts. Taulukko 6. Päällysteluokitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.6. Maa-aineksen ottoalue

Taulukko 11. Kohdeluokka Maa-aineksen ottoalue

Määritelmä
Maankamaran ainesten ottoon käytetty alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha). Pienempiä voidaan tallentaa harkinnan mukaan.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Metsittynyt tai metsitetty entinen maa-aineksenottoalue tallennetaan kohdeluokkana Metsä .
Turvetuotannosta poistuneet alueet kuvataan nykyisen käyttötarkoituksensa mukaan: - Energiapajuviljelmät sisältyvät kohdeluokkaan Metsä. - Maatalouskäyttöön (mukaan lukien ruokohelpin tuotantoon) otetut alueet tallennetaan kohdeluokkana Maatalousmaa.
Erilliset ominaisuustiedot
Luokka: kts. Taulukko 12. Maa-aineksen ottoalue -luokitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 12. Maa-aineksen ottoalue -luokitus

Luokka	Määritelmä
Karkea kivennäisaines	Moreeni, sora, hiekka ja hieta
Hieno kivennäisaines	Savi
Turve	Turve
Muu eloperäinen aines	Esimerkiksi multa
Ei tiedossa	Käytetään vain väliaikaisesti eri luokitusten yhteensovittamisessa. Tavoite on, että Ei tiedossa -arvo muutetaan muuhun arvoon heti, kun reaali maailman tilannetta vastaava arvo on tiedossa.

3.7. Täytemaa

Taulukko 13. Kohdeluokka Täytemaa

Määritelmä
Alue, jolle tuodaan irtomaata kohteen tasoittamiseksi tai korottamiseksi tai vesistön osan täyttämiseksi. Uusien rakennuskohteiden maansiirtoja ei kuvata täytemaana.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 5000 m ² (0,5 ha).
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Jos täytemaa-alue on otettu muuhun käyttöön, se tallennetaan nykyisen käyttötapsansa mukaisena.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.8. Louhos

Taulukko 14. Kohdeluokka Louhos

Määritelmä
Kallioperän louhintaan ja kiviaineksen ottoon käytetty maanpäällinen alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha). Maanalaisia louhos- ja kaivosalueita ei tallenneta.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Louhoksen alueeseen sisällytetään louhimiseen varattu alue ajoluiskineen.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.9. Jätteenkäsittelyalue

Taulukko 15. Kohdeluokka Jätteenkäsittelyalue

Määritelmä
Jätteiden keruuseen, säilytykseen ja/tai käsittelyyn jatkuvasti käytettävä alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha).
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Lakanneen kaatopaikan alue tallennetaan kohdeluokkana Täytemaa .
Metsitetty kaatopaikka on kohdeluokassa Metsä .
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Alueeseen tallennetaan kaikki jätteenkäsittelylaitoksen välittömään toimintaan liittyvät alueet, kuten jätteiden vastaanottoon, varastointiin ja käsittelyyn liittyvät alueet.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.10. Tori

Taulukko 16. Kohdeluokka Tori

Määritelmä
Tori on kaupungissa ja muussa asutuskeskuksessa oleva julkinen aukio. Tori voi olla suunniteltu torikauppaa tai muuta käyttötarkoitusta varten.
Valintakriteerit
Kunnan toreiksi määrittelemät alueet. Lisäksi muut aukiot, joiden vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha).
Ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.11. Hautausmaa

Taulukko 17. Kohdeluokka Hautausmaa

Määritelmä
Vainajien tai eläinten hautaamiseen käytetty alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha).
Erilliset ominaisuustiedot
Luokka: kts. Taulukko 18. Hautausmaaluokitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 18. Hautausmaaluokitus

Luokka	Määritelmä
Ihmiset	Ihmisvainajien hautaamiseen käytetty alue.
Eläimet	Lemmikki- ja pieneläinten hautaamiseen käytetty alue.

3.12. Puisto

Taulukko 19. Kohdeluokka Puisto

Määritelmä
Puita tai pensaita kasvava, myös kauneusseikkoja silmällä pitäen hoidettu alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 5000 m ² (0,5 ha).
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.13. Urheilu- ja virkistyspaikka

Taulukko 20. Kohdeluokka Urheilu- ja virkistyspaikka

Määritelmä
Rakennettu ja jatkuvasti kunnossapidetty urheilu- tai virkistystoimintaan käytetty alue tai paikka.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 500 m ² (0,05 ha). Harkinnan mukaan myös pienemmät urheilu- ja virkistyspaikat voidaan tallentaa.
Erilliset ominaisuustiedot
Luokka: kts. Taulukko 21. Urheilu- ja virkistyspaikkaluokitus (sovellettu LIPAS-luokitus, suomalaisten liikuntapaikkojen luokitus, Jyväskylän yliopisto)
Jos alueella on useita eri liikuntamuotoja, alueet voidaan yhdistää ja liikuntamuodoista merkityksellisin määrittelee luokan.
Muodostaminen
Tallennetaan pisteenä tai alueena koosta riippuen.
Tallennetaan alueena, jos pinta-ala on vähintään 500 m ² (0,05 ha). Sitä pienemmät kohteet voidaan tallentaa joko alueena tai pisteenä.
Urheilu- ja virkistysalueeseen voidaan lukea myös siihen liittyvät vähäiset nurmikko- ja puistoalueet.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 21. Urheilu- ja virkistyspaikkaluokitus

Luokka	Määritelmä
Lähiliikunta ja liikuntapuisto	Lähiliikuntapaikka on tarkoitettu päivittäiseen ulkoiluun ja liikuntaan. Se sijaitsee asutuksen välittömässä läheisyydessä, on pienimuotoinen ja alueelle on vapaa pääsy. Yleensä tarjolla on erilaisia suorituspaikkoja. Liikuntapuisto on useita liikuntapaikkoja käsittävä liikunta-alue. Liikuntapuistossa voi olla esim. erilaisia kenttiä, uimaranta, kuntorata, monitoimihalli, leikkipuisto jne. koottuna samalle alueelle.
Yleisurheilukenttä ja -paikka	Yleisurheilun harjoitteluun soveltuvia suorituspaikkoja, esim. kenttä, ratoja tai eri lajien suorituspaikkoja. Myös yksittäiset suorituspaikat.
Pallokenttä	Palloiluun tarkoitettu kenttä. Hiekka, nurmi, hiekkatekonurmi tms, koko vaihtelee. Yksi tai useampi palloilulaji ovat mahdollisia.
Jääurheilualue	Luisteluun, pikaluisteluun, jääkiekkoon, kaukalopalloon jne. harrasteisiin talvella jäädytetty ulkokenttä tai luistelurata.
Golfkenttä	Golfin harjoitteluun tai pelaamiseen tarkoitettu suorituspaikka.
Uimapaikka	Ulkona sijaitseva, uintiin tarkoitettu uimapaikka, jossa on yleensä pukukopit.
Laskettelukeskus	Hiihtokeskus jossa on yksi tai useampia laskettelurinteitä ja hiihtohissi.
Hyppymäki	Mäkihypyn harjoitteluun ja kilpailuun tarkoitettu mäki
Maastohiihtokeskus	Hiihdon tai ampumahiihdon harjoittelualue tai kilpailujen järjestämiseen soveltuva kisakeskusalue
Ampumaurheilupaikka	Ulkoampumarata yhdelle tai useammalle lajille (ruutiaseet, jousiaseet). Vain ulkoampumaradat tallennetaan KMTK:hon
Veneurheilupaikka	Stadion tai alue, joka on rakennettu pysyvästi soudulle, purjehdukselle tai moottoriveneurheilulle.
Urheiluilmailupaikka	Ilmailuun tarkoitettu alue.
Moottoriurheilualue	Moottoriurheilun lajien suorituspaikka, joissa on huoltotilat olemassa.
Hevosurheilu	Ratsastukseen tai esteratsastukseen varattu kenttä tai raviurheilun rata.
Koiraurheilu	Koiran koulutukseen, agilityyn tai muuhun harjoittamiseen varattu alue.
Leikkipuisto	Leikkipuisto on lasten tai varhaisnuorten yleiseen käyttöön ajanviettopaikaksi tarkoitettu puisto tai puiston osa, johon on sijoitettu lapsille ja joskus myös aikuisille suunniteltuja palveluja, leluja tai laitteita.
Leirintäalue	Leirintäalue on tilapäiseen majoitukseen tarkoitettu alue. Esimerkiksi kierto- ja omatoimilomilla matkustavat henkilöt voivat majoittua leirintäalueella matkailuautoon, asuntovaunuun tai telttaan. Usein leirintäalueelta voi myös vuokrata mökin.
Siirtolapuutarha	Puutarhaviiljelyyn varattu alue, joka on jaettu palstoihin. Jokaisella palstalla sijaitsee mökki.
Ei tiedossa	Käytetään vain väliaikaisesti eri luokitusten yhteensovittamisessa. Tavoite on, että Ei tiedossa -arvo muutetaan muuhun arvoon heti, kun reaali maailman tilannetta vastaava arvo on tiedossa.

3.14. Maatalousmaa

Taulukko 22. Kohdeluokka Maatalousmaa

Määritelmä
Muokkaukelpoinen peltokasvien, marjapensaiden tai hedelmäpuiden viljelyyn käytettävä tai käytettävissä oleva alue. Lisäksi metsätaimitarhat.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 500 m ² (0,05 ha).
Uusi raivattu viljelys katsotaan pelloksi siitä alkaen, kun siihen on ensi kerran kylvetty peltokasveja. Käytöstä pois jätetty pelto tallennetaan maatalousmaana siihen asti, kun sen saattaminen viljelykuntoon on mahdollista vähäisin raivaustoimenpitein.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Käytöstä pois jätetty pelto tallennetaan kohdeluokkana Niitty , jos se on luonnontilassa ja on todennäköistä, että sitä ei enää viljellä.
Erilliset ominaisuustiedot
Luokka: kts. Taulukko 23. Maatalousmaaluokitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Maatalousmaan alueella sijaitsevat ajopolut sekä virtavedet sisällytetään maatalousmaan alueeseen, kts. erillishje peltolohkojen perusparannuksesta.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Maatalousmaan sisällä oleva, toiseen kohdeluokkaan tai alaluokkaan kuuluva alue erotetaan maatalousmaasta, jos sen koko on vähintään 100 m ² (0,01 ha).
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 23. Maatalousmaaluokitus

Luokka	Määritelmä
Pelto	Pelto on alue, jossa viljellään kylvettyjä tai istutettuja peltokasveja. Peltokasveiksi katsotaan tavanomaisten peltokasvien lisäksi mm. mansikka ja viljelty ruokohelpi.
Puutarha	Puutarha on hedelmäpuiden tai marjapensaiden viljelyyn käytetty alue. Puutarhana tallennetaan lisäksi metsätaimitarhat.
Ei tiedossa	Käytetään vain väliaikaisesti eri luokitusten yhteensovittamisessa. Tavoite on, että Ei tiedossa -arvo muutetaan muuhun arvoon heti, kun reaali maailman tilannetta vastaava arvo on tiedossa.

3.15. Niitty

Taulukko 24. Kohdeluokka Niitty

Määritelmä
Luonnontilainen heinä-, ruoho-, kaisla- tai ruokokasveja kasvava maa-alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 5000 m ² (0,5 ha).
Erilliset ominaisuustiedot
Luokka: kts. Taulukko 25. Niittyloukitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Niityn sisällä oleva, toiseen kohdeluokkaan tai alaluokkaan kuuluva alue erotetaan niitystä, jos sen pinta-ala on vähintään 5000 m ² (0,5 ha).
Niityn alaluokka määräytyy ensisijaisesti käytön mukaan (laidun) ja toissijaisesti sijainnin mukaan (rantaniitty).
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 25. Niittyloukitus

Luokka	Määritelmä
Laidun	Avoin laidunnusalue, jossa karja tai muut eläimet pitävät alueen avoimena pidempiaikaisesti.
Käytöstä poistunut maatalousmaa	Käytöstä poistunut maatalousmaa, joka on alkanut luontaisesti pusikoitua, mutta on vielä suurimmaksi osaksi avointa aluetta.
Rantaniitty	Alavilla rannoilla sijaitseva niitty, joka on vain satunnaisesti veden alla.
Luonnonniitty	Niitty, joka ei kuulu edellisiin luokkiin. Aluetta voidaan hoitaa mm. niittämällä, mutta se ei ole varsinaisen maatalouden eikä laidunnuksen piirissä. Niityllä voi kasvaa harvakseltaan pensaskasveja, kuten katajia.
Ei tiedossa	Käytetään vain väliaikaisesti eri luokitusten yhteensovittamisessa. Tavoite on, että Ei tiedossa -arvo muutetaan muuhun arvoon heti, kun reaaliaikaisen tilannetta vastaava arvo on tiedossa.

3.16. Metsä

Taulukko 26. Kohdeluokka Metsä

Määritelmä
Metsätalouden käytössä oleva tai muu puustoinen alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 500 m ² (0,5 ha).
Erilliset ominaisuustiedot
Pääpuulaji: kts. Taulukko 227. Metsän pääpuulajiluokitus
Kokoluokka: kts. Taulukko 28. Metsän kehitysluokkaluokitus
Muodostaminen
Alue muodostetaan laskennallisesti Metsäkeskuksen ja Metsähallituksen aineistosta.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 27. Metsän pääpuulajiluokitus

Pääpuulaji	Muuttuja kuvaa alueen puulajisuhteita
Mänty	Mäntyjen osuus puustosta ≥ 70 %.
Kuusi	Kuusien osuus puustosta ≥ 70 %.
Lehti	Lehtipuiden osuus puustosta ≥ 70 %.
Seka	Puusto koostuu useista lajeista.

Taulukko 28. Metsän kehitysluokaluokitus. Koodit viittaavat puuston kehitysluokkiin.

Kokoluokka	Puuston pituutta ja tiehyttä approksimoiva muuttuja		
	Metsämaa	Kitumaa	Joutomaa
Aukea ja taimikko	Aukko A0, siemenpuusto S0, ylispuustoinen taimikko Y1 tai pieni taimikko T1 (näkee yli)	Keskipituus alle 2 m	Aukea tai yksittäisiä kitukasvuisia puita
Keskikasvuinen	Varttunut taimikko T2 tai nuori kasvatusmetsä 02 (tiheämpää, vaikeampaa kulkea, noin 2-12 m)	Keskipituus 2 - 10 m	Ei mahdollinen
Täysikasvuinen	Varttunut kasvatusmetsä 03 tai uudistuskypsä metsä 04 (helppokulkuisempaa, isompaa puustoa)	Keskipituus yli 10 m, 05, ER	Ei mahdollinen

3.17. Varvikko

Taulukko 29. Kohdeluokka Varvikko

Määritelmä
Luonnostaan aukea tai lähes puuton sammal-, jäkälä- ja/tai varpukasvien peittämä kivennäismaa-alue.
Valintakriteerit
Alueen vähimmäiskoko on 5000 m ² (0,5 ha) ja vähimmäisleveys on 40 m. Kuitenkin hakatulla metsäalueella ja Ylä-Lapissa vähimmäiskoko on 20 000 m ² (2 ha).
Ylä-Lapissa myös avoimien kivikkoalueiden kohdalle merkitään varvikko.
Pelkästään sähkölinjojen alla olevaa avointa aluetta ei tallenneta varvikkona.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.18. Ruovikko

Taulukko 30. Kohdeluokka Ruovikko

Määritelmä
Vesialueella vedenpinnan yläpuolelle ulottuvan kaisla- tai ruokokasvuston alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 10 000 m ² (1 ha).
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan pistejoukkona eli useina pisteinä sopivalla tiheydellä. Pisteet sijoitetaan keskimäärin 300 m välein.
Pisteitä käytetään lähinnä kohteen visuaaliseen esittämiseen. Koska kohteen alueellinen ulottuvuus on luonteeltaan epämääräinen, kohdetta ei tallenneta alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.19. Hietikko

Taulukko 31. Kohdeluokka Hietikko

Määritelmä
Luonnontilainen, lähes kauttaaltaan puuton ja pintakasviton hiedan, hiekan tai soran peittämä alue.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha).
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Uimarannat tallennetaan kohdeluokkana Urheilu- ja virkistyspaikka (luokka Uimapaikka).
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Hietikon sisällä oleva, toiseen kohdeluokkaan kuuluva alue erotetaan hietikosta, jos sen pinta-ala on vähintään 1000 m ² (0,1 ha).
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.20. Kallio

Taulukko 32. Kohdeluokka Kallio

Määritelmä
Kalliopaljastuma, jonka alueelta irtomaa ja puusto pääasiassa puuttuvat.
Valintakriteerit
Kalliot, joiden vähimmäisläpimitta on noin 5 m tai enemmän. Kalliota, joka sijaitsee vain ja ainoastaan jyrkänteen kohdalla, ei tallenneta.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan pisteenä tai alueena koosta riippuen.
Isot kallio tallennetaan alueena: yksittäisen paljastuman pienin läpimitta on oltava vähintään 5 m. Pienet erilliset kalliot, jotka ovat lähellä vähimmäisläpimittaa 5 m, tallennetaan pisteenä.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Kallioalueen sisällä oleva, toiseen kohdeluokkaan kuuluva alue erotetaan kalliosta, jos sen pinta-ala on vähintään 1000 m ² (0,1 ha).
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.21. Kivikko

Taulukko 33. Kohdeluokka Kivikko

Määritelmä
Luonnonmuodostuma, jossa kivet tai lohcareet lähes täysin peittävät maanpinnan.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha).
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Kivikon sisällä oleva, toiseen kohdeluokkaan kuuluva alue erotetaan kivikosta, jos sen pinta-ala on vähintään 1000 m ² (0,1 ha).
Harva kivikko tallennetaan kohdeluokkana Louhikko .
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.22. Louhikko

Taulukko 34. Kohdeluokka Louhikko

Määritelmä
Kulkemista haittaavien, osittain maanpinnan peittävien lohcareiden tai lohkareryhmien peittämä maa-alue.
Valintakriteerit
Yksittäisten lohcareiden korkeus oltava vähintään 0,5 m ja etäisyys toisistaan enintään 5 m. Alueen vähimmäisläpimitta on 100 m.
Louhikkoa ei tallenneta vesialueille.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Tiheä louhikko tallennetaan kohdeluokkana Kivikko . Jos lohcareiden etäisyys on keskimäärin enemmän kuin 5 m, niitä voidaan mahdollisesti tallentaa kohdeluokkana Kivi .
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan pistejoukkona eli useina pisteinä sopivalla tiheydellä. Pisteet sijoitetaan keskimäärin 50 m välein.
Pisteitä käytetään lähinnä kohteen visuaaliseen esittämiseen. Koska kohteen alueellinen ulottuvuus on luonteeltaan epämääräinen, kohdetta ei tallenneta alueena.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.23. Soistuma

Taulukko 35. Kohdeluokka Soistuma

Määritelmä
Ohutturpeinen, soistumis- tai kuivumisvaiheessa oleva maa, jossa turvekerroksen paksuus on alle 0,3 m.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 5000 m ² (0,5 ha). Ojitusalueilla soistumia on esitettävä harkiten ottaen huomioon ojituksen aiheuttama maaperän kuivuminen.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Soistuman sisällä oleva, toiseen kohdeluokkaan kuuluva alue erotetaan soistumasta, jos sen pinta-ala on vähintään 5000 m ² (0,5 ha).
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.24. Suo

Taulukko 36. Kohdeluokka Suo

Määritelmä
Pääasiassa suokasveja kasvava alue, jolla turvekerroksen paksuus on yli 0,3 m (paksuturpeinen maa). Ylä-Lapin alueella suoksi voidaan luokitella myös ohutturpeisempia suokasveja kasvavia alueita.
Valintakriteerit
Vähimmäiskoko on 1000 m ² (0,1 ha).
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Turvekankaaksi katsotaan alue, jossa suokasvien osuus on alle 25 %. Turvekankaita ei tallenneta, vaan ne sisältyvät ns. luokittelemattomaan taustaan.
Viljeltyä suoaluetta ei tallenneta suona (paksuturpeisena maana) vaan kohdeluokkana Maatalousmaa (alaluokka Pelto).
Erilliset ominaisuustiedot
Kulkukelpoisuus: kts. Taulukko 37. Suon kulkukelpoisuusluokitus
Muodostaminen
Tallennetaan alueena.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Suon sisällä oleva, toiseen kohdeluokkaan tai alaluokkaan kuuluva alue erotetaan suosta, jos sen pinta-ala on vähintään 500 m ² (0,05 ha).
Yhteydet muihin kohteisiin
-

Taulukko 37. Suon kulkukelpoisuusluokitus

Luokka	Määritelmä
Helppokulkuinen	Suo voidaan ylittää mistä kohdin ja mihin suuntaan tahansa.
Vaikeakulkuinen	Vaikeakulkuista suota on erittäin vaikeaa, vaarallista tai mahdotonta ylittää.

3.25. Jyrkänne

Taulukko 38. Kohdeluokka Jyrkänne

Määritelmä
Selvän kulkuesteen muodostava jyrkkä kalliorinne tai -leikkaus.
Valintakriteerit
Vähimmäismitat: korkeus 4 m, kaltevuus 45 astetta ja pituus 10 m. Harkinnan mukaan voidaan tallentaa myös 2–4 m korkeita jyrkänteitä.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan viivana.
Tallennetaan jyrkänteen yläreuna viivana siten, että jyrkänne sijaitsee viivan tallennussuuntaan nähden oikealla puolella.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.26. Irtomaaluiska

Taulukko 39. Kohdeluokka Irtomaaluiska

Määritelmä
Irtomaalajiin ihmisen toiminnan tuloksena syntynyt tai veden kuluttama kalteva pinta.
Valintakriteerit
Vähimmäismitat: korkeus 2 m, pituus 20 m ja kaltevuus 30 astetta.
Meluvallit tallennetaan teeman Rakennukset ja rakenteet kohdeluokkana Aita (käyttötarkoitus: meluvalli).
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Irtomaaluiska tallennetaan viivana.
Tallennetaan irtomaaluiskan yläreuna viivana siten, että irtomaaluiska sijaitsee viivan tallennussuuntaan nähden oikealla puolella.
Tekojärvien penkereissä irtomaaluiskaa ei tallenneta penkereen vedenpuoleiseen osaan.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.27. Kalliohalkeama

Taulukko 40. Kohdeluokka Kalliohalkeama

Määritelmä
Kalliossa oleva kapea ja pitkä sola tai rotko.
Valintakriteerit
Vähimmäismitat: syvyys 3 m, pituus 100 m ja leveys 2 m.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Yli 10 m leveät kalliohalkeamat tallennetaan kohdeluokkana Jyrkänte ja/tai korkeuskäyrin.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan viivana.
Tallennetaan halkeaman syvimmän kohdan mukaisesti.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.28. Kivi

Taulukko 41. Kohdeluokka Kivi

Määritelmä
Poikkeuksellisen suuri tai muuten huomattava kivilohkare.
Valintakriteerit
Yli 2,5 m korkea tai yleisesti tunnettu tai vähäkivisellä seudulla selvästi ympäristöstään erottuva kivilohkare. Alueella, jossa on runsaasti yli 2,5 m korkeita kivilohkareita, vain selvimmin ympäristöstään erottuvat kivilohkareet tallennetaan.
<i>Suhde muihin kohdeluokkiin:</i> Rauhoitettu kivi tallennetaan kohdeluokkana Maasto POI .
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan pisteenä.
Tallennetaan kivilohkareen keskipiste.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.29. Kahlaamo

Taulukko 42. Kohdeluokka Kahlaamo

Määritelmä
Kahlaamo on kulkureitillä sijaitseva matala vedenylityspaikka (joessa, purossa tai kapeassa salmessa), jota pitkin kuljettaessa kyseisen vesialueen toiselle puolelle pystytään siirtymään varmemmin ja turvallisemmin kuin muualla lähialueella. Kahlaamo voi olla luonnonmuovaama tai rakennettu.
Valintakriteerit
Metsähallituksen aineistossa olevat kahlaamot.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan pisteenä.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

3.30. Suojänne

Taulukko 43. Kohdeluokka Suojänne

Määritelmä
Vaikeakulkuisella suolla merkittävän ylityskohdan muodostava, yleensä veden virtaussuuntaa vastaan kohtisuora mätäsmuodostuma.
Valintakriteerit
Vähimmäispituus on 200 m.
Erilliset ominaisuustiedot
-
Muodostaminen
Tallennetaan viivana.
Yhteydet muihin kohteisiin
Suojänteen kohdalla pitää olla kohdeluokan Suo kohde, jonka ominaisuustiedon Kulkukelpoisuus arvo on Vaikeakulkuinen .

3.31. Maasto POI

Taulukko 44. Kohdeluokka Maasto POI

Määritelmä
Muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös * (ks. listaus), luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu puu, puuryhmä, siirtolohkare tai muu vastaava luonnonmuodostuma (= luonnonmuistomerkki) tai muu merkittävä luontokohde, kuten hiidenkirnu tai luola.
Valintakriteerit
Kaikki vahvistetut muinaisjäännökset, kaikki viranomaispäätöksellä perustetut luonnonmuistomerkit ja kaikki huomattavat ja yleisesti tunnetut, merkittävät luontokohteet.
Erilliset ominaisuustiedot
Rauhoitus: kts. Taulukko 45. Rauhoitusluokitus Synty tapa: kts. Taulukko 46. Synty tapaluokitus Kuvaus: [vapaa tekstikenttä]
Muodostaminen
Yli 1000 m ² :n (0,1 ha) suuruinen kohde tallennetaan alueena, sitä pienemmät pisteenä. Viivamaiset kohteet voidaan tallentaa myös viivana.
Yhteydet muihin kohteisiin
-

* Kiinteitä muinaisjäännöksiä ovat:

1. maa- ja kiviröykkiöt, kivikehät ja kivilatamukset, jotka ovat ihmisten muinoin tekemiä;
2. pakanuuden aikaiset haudat ja kalmistot;
3. kivet ja kalliopinnat, joissa on muinaisilta ajoilta kirjoituksia, kuvia tai muita piirroksia tai maalauksia, hionnan tai hakkuun jälkiä taikka uhrikuoppia;
4. uhrilähteet, uhripuut, uhrikivet ja muinaiset käräjäpaikat;
5. muinaisilta ajoilta peräisin olevat asuinpaikat ja muodostumat, jotka ovat syntyneet näiden asumusten ja paikkojen käyttämisestä;
6. 77 (116)
7. muinaisaikaiset hylätyt linnat, linnamäet, linnoitukset, vallit ja vallihaudat sekä niiden jäännökset, kirkkojen, kappelien, luostarien ja muiden huomatta-vien rakennusten rauniot sekä muinaiset hautapaikat, jotka eivät ole seurakunnan hoidossa olevalla hautausmaalla;
8. kivet, ristit ja patsaat, jotka muinoin on pystytetty jonkun henkilön tai tapahtuman muistoksi tai uskomuksellisessa tarkoituksessa;
9. muinaisten huomattavien kulkuteiden, tienviittojen ja siltojen sekä vartiotuli- ja muiden sellaisten laitteiden jäännökset;
10. kiinteät luonnonesineet, joihin liittyy vanhoja tapoja, tarinoita tai huomattavia historiallisia muistoja

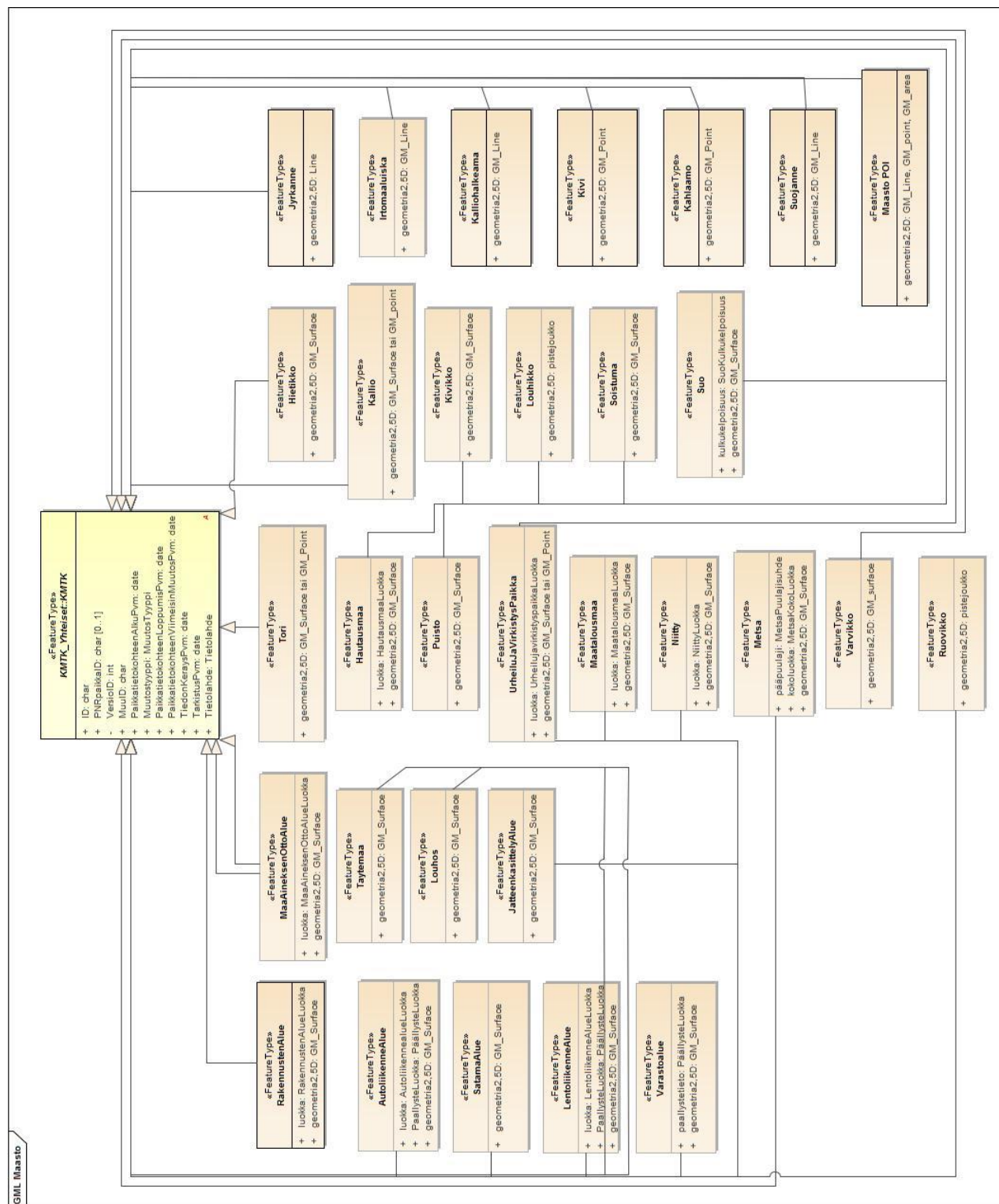
Taulukko 45. Rauhoitusluokitus

Luokka	Määritelmä
Muinaismuistolaki	295/1963, 1§; https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1963/19630295
Luonnonsuojelulaki	1096/1996, 23§ ja 26§; https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961096
Ei	Ei rauhoitettu lailla tai säädöksellä.

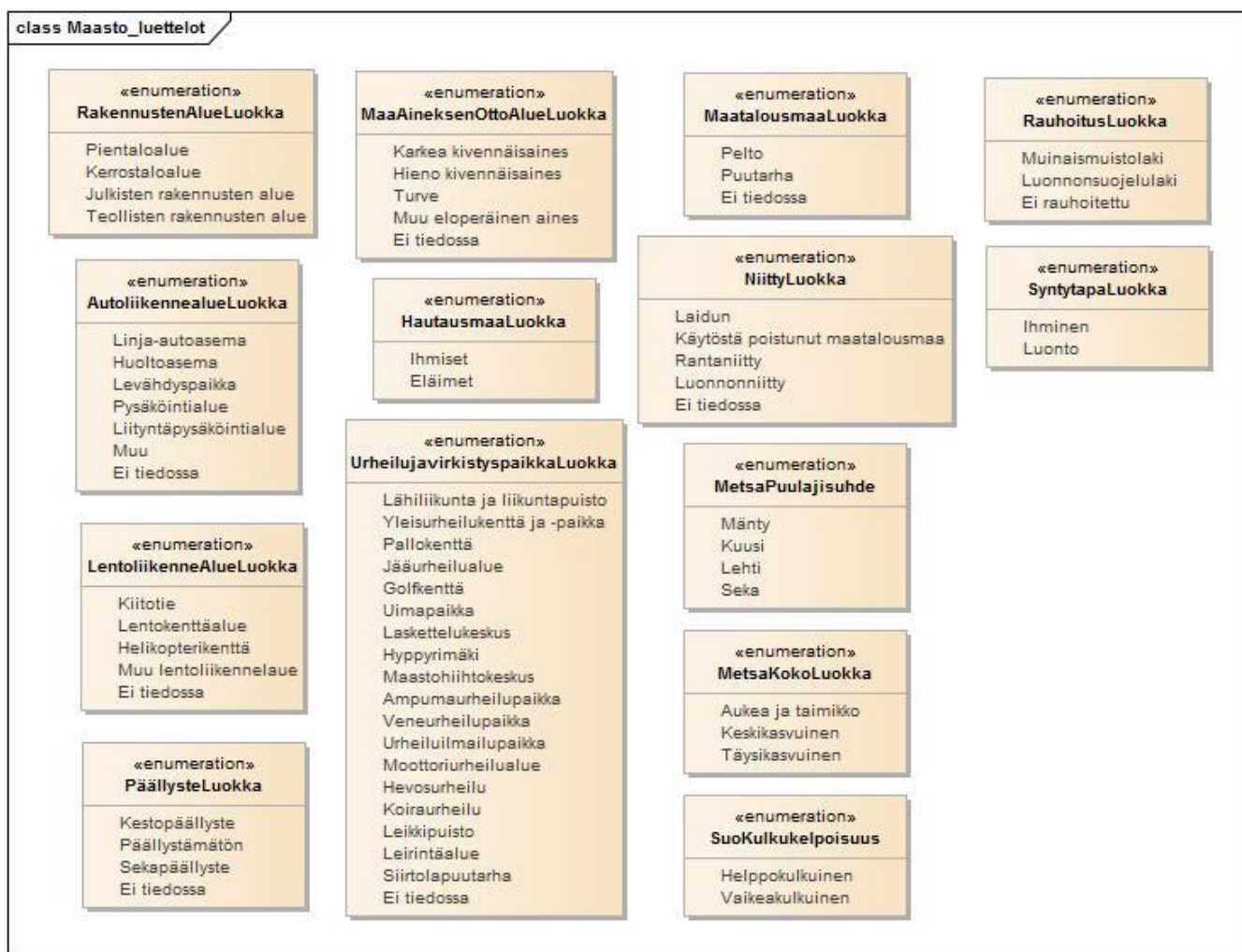
Taulukko 46. Synty tapaluokitus

Luokka	Määritelmä
Ihminen	Ihmisen toiminnan tuloksena syntynyt kohde.
Luonto	Luonnon synnyttämä kohde.

Liite 1. UML kaaviot

Kuva 1. Maasto kohdeluokkien UML-kaavio.

Kuva 2. Kohdeluokkien luokitusluettelot.